

بناغلی دکتور محمد یوسف صدر اعظم که در دوره
حکومت شان کشور عزیز ما در آستانه یک تحول
ارتقایی قرار گرفته است .

دمبار کی پیغام

داد بیا تو پوھنځی دگران ھیواد د خپلواکی دا وه څلویښتم تلین په
مناسبت د هیواد معارف پالونکی ټولواک همایونی اعلیٰ حضرت حضور
اودافغانستان نجیب ملت ته د زره له کومی تبریکات وړاندی کوی
اود خپلواکی دمحصل اعلیٰ حضرت محمد نادر شاه شهید اود خپلواکی
د جگری شهیدانو پا کواروا حوته درودونه استوی .

پوهاند غلام حسن مجددی
داد بیا تو د پوھنځی رئیس

ادب

مجله دو ماهه

شماره ۳

سنبله ۱۳۴۴

سال سیزدهم

باپوهنځي ادبيات آشنا شويد

کشور باستانی افغانستان، در طول سالیان متمادی، مدنیت‌های پرشکوهی را در آغوش خویش پرورده است. این مدنیت‌ها که محصول اندیشه و قاد و طنداران این آب و خاک است، نقش قدوم روزگاران را تعقیب کرده و هستی خویشان را در مراحل مختلف زمانی به جهانیان و انموده است.

دره‌ها و کوه‌پایه‌های این مملکت با وجود گذشت روزان و شبان، هنوز هم مظهر پدیده‌های مدنی است. دشتهای وادیهای آن هم اکنون گلزار شگوفان هنر، ادب، دانش و فرهنگ گذشته و موجوده ما را می‌نمایاند.

یک دوسخن

کارکنان مجله ادب خود را بختیار میدانند که با افتخار ایام فرخنده جشن استقلال وطن عزیز، نشر سومین شماره «ادب» را که با چهل و هفتمین سال استرداد آزادی مصادف نموده است، برای معرفی پوهنهی ادبیات پوهنتون کابل اختصاص داده تاریخچه و تحولات ازکشافی آنرا با تشکیلات فعلی پوهنهی ادبیات، درآیینۀ فعالیتها ی منسوبینش منعکس سازد.

امیدواریم با این کار، آرزوی علاقه مندان پوهنهی ادبیات، که از دیر زمانی خواستار شناسایی با این کانون بزرگ علمی و ادبی کشور بودند، برآورده شده بتوانند. کشور عزیز و باستانی ما، که بارچندین هزارساله یکی از مدنیت های درخشان را برداشته است، هم اکنون در آستانه تجلیل چهل و هفتمین سال استرداد آزادی و یک تحول بزرگ اجتماعی قرار دارد.

سهم بسیار ارزنده ادیبان، شاعران و نویسندگان افغانستان در تقویت روحیه حماسی مردم ما و در برپاداشتن بنای با عظمت آزادی افغانستان که بر پایه فداکاریها و جانبازیهای شگفت انگیزی ریخته شده است، چندان نمایان است که محتاج بیان نمیشد.

ادبیات ما بهترین سند و مظهر آزادی ما است که متضمن افکار آزادی خواهی و احساسات رزمی، ثقافت و فرهنگ و نصب العین ملیت ما بوده و اینهمه ارزشهای ملی ما در آن منعکس میباشد. به تاسی از همین ارزشهاست که پوهنهی ادبیات در چوکات پوهنتون کابل تأسیس گردید.

ادب به نمایندگی یکی از حلقه های علمی و ادبی کشور و در این جشن ملی را به پیشگاه اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه معارف پرور و کافه ملت نجیب افغانستان تبریک میگوید.

محمدحسین راضی

(ب)

این عکس اولین دسته از اساتیدان و مشمولین دوره اول پوهنځی ادبیات پوهنتون کابل را بشما نشان میدهد.

دانشمندان چیره دست، نویسندگان توانا و گویندگان عالی مقام که آثار پر ارج آنان مبین و مفسر افتخارات ملی این وطن است، هنوز چهره واقعی شان در آسمان تاریخ ادبیات ما، چون ستارگان رخشنده در تلالو اند.

درک کیفیت تاریخ و آگاهی از چگونگی ثقافت مادی و معنوی افغانستان، چه برای افغانیان و چه برای سایرین، سود بخش و ارزنده است. حصول این معلومات و وقوف، به تحقیق و کاوش عمیق نیازمندی دارد. بنا بر این باید همشهریان افغانی، با جد و جهد خستگی ناپذیر آنرا دست اجرا بسپارند؛ تا مآخر مآسی آنان به آگاهی مردم افغانستان و دیگر کسانی که میخواهند راجع به این مملکت اطلاع حاصل کنند؛ رابطه ای بهم رسانند.

بتأسی ازین مفکوره، پوهنځی ادبیات که در نمودن چگونگی تاریخ. ادبیات و ثقافت مادی و معنوی افغانستان، گامهای متین را برمیدارد؛ به اساس پیشنهاد وزارت جلیله معارف و تصویب مجلس عالی وزراء و صحنه اعلی حضرت معظم همایونی، بتاريخ اول میزان ۱۳۲۳ هـ در چوکات پوهنتون کابل رسماً تأسیس گردید.

هدف بمیان آمدن این پوهنځی شرح و تفسیر ثقافت و تاریخ افغانستان بواسطه محققان جوان و مدققان ورزیده و شناساندن این پدیده‌ها، برای جهانیان است. گذشته از آن علت بوجود آمدن پوهنځی ادبیات، تربیه معلمان لایق و آزموده در رشته‌های گوناگون نیز می باشد تا بیاری آنان، فرزندان این خاک، خویشتن را به زیور دانش بیارایند. علاوه بر آن، یکی از علل تأسیس پوهنځی ادبیات تهیه و پرورش نویسندگان نیز بوده است.

پوهنځی ادبیات بنا بر ایجاب ضرورت متدرجاً دارای شعبات ذیل گردید:

زبان و ادب پښتو، زبان و ادب دری، تاریخ و جغرافیه، انگلیسی، ژورنالیزم، دیپارتمنت آلمانی، دیپارتمنت فرانسوی و موه سسه جغرافیه، موه سسه

زبا نشناسی و موءسسسه علوم اجتماعی که هنوز مراحل ابتدایی تشکیل آن پیموده میشود؛ نیز در چوکات این پوهنځی بمیان آمد.

دو سال بعد از تأسیس یعنی درست از سال ۱۳۲۵ هـ به بعد، تحولات قابل وصفی درین پوهنځی بوقوع پیوست. در انتخاب و استخدام استادان دایمی اقدام بعمل آمد. حتی برای تربیة استادان ورزیده و کار آگاه، زمینه تحصیلات عالی در خارج کشور فراهم گردید. کتابخانه پوهنځی با داشتن کتابهای سودمند، جهة انکشاف سوپیه ذهنی و علمی شاگردان، مورد استفاده قرار گرفت. مدیریت نشرات تأسیس گردید و بقرض بخش و حفظ فرهنگ و ثقافت افغانستان به اشاعه مجله های ادب و وزمه به زبانهای ملی و رسمی پښتو و دری، پرداخت.

در بین سالیان ۱۳۲۸ و ۱۳۳۵، پوهنځی ادبیات به انکشاف و تقویت بیشتر نایل آمد. بقرض بلند رفتن حس تجربی و عملی شاگردان، سیرهای علمی و مطالعات دقیق نظری آغاز گردید. در سال ۱۳۳۵، رشته ادبیات پښتو و دری از هم جدا شده هدف این تفکیک، فراهم آوردن متخصصین فهمیده و مجرب جهة ایضاح و گسترش زبان و ادب پښتو و دری بود. درین هنگام دیپارتمنت انگلیسی نیز روی کار آمد. پس از آن موءسسسه جغرافیه برای نیر و مندی سوپیه دانش محصلان شعبه جغرافیه، حسب صواب دید مقامات ذیصلاح نمودی بخود گرفت. در بین سالهای ۱۳۳۹ و ۱۳۴۳ نظر به ایجاب وقت و زمان رشته های ژورنالیزم و آلمانی نیز تشکیل گردید. همچنان کورسهای اسان روسی برای رفع نیاز مندیهای شاگردان پوهنځی ادبیات و سایر پوهنځی ها دایر شد. در سال ۱۳۴۴ یعنی در دوره تصدی دکاتور عبدالصمد حامد رئیس پوهنتون دیپارتمنت فرانسوی با لوازم مجهز پدید آمد و موءسسسه علوم اجتماعی به کارهای مقدماتی خویش آغاز نمود. در همین دوره بنا بر توجه پوهاند مجددی درین پوهنځی برخی از فعالیت های علمی و نشر بعضی از کتب مهم مانند

1

فنون ادبی، تاریخ افغانستان، اجمال ادب دری، علم الاجتماع، اصول تحقیق، اصول تدریس لسان، ترجمه، مبادی اقتصاد، لسان و غیره را درین شعبه تدریس می نمایند.

بناغلی محمد امان صافی در حال تدریس مضمون فنون ادبی در صنف سوم پینتو دیده میشوند

۲- رشته زبان و ادبیات دری:

این رشته متشکل از ۳۲ نفر محصل و ۲۴ نفر محصله میباشد که در صنف دوم، سوم و چهارم مصرف تحصیل اند.

مضامین فلسفه، تاریخ ادبیات، متون، اصول نگارش، بیدل شناسی، عروض و قافیه، بدیع و بیان، معانی، تصوف، تاریخ ادبیات عرب، صرف و نحو عربی، تاریخ تعلیم و تربیه، زبان شناسی، دستور زبان، اصول تدریس زبان، مطالعات ادبی، اخلاق، علم الاجتماع، ترجمه، اجمال ادب پښتو، اصول تحقیق، لسان و غیره را

خلاصه‌المریدین با مقدمه پوهنوال میر حسین شاه معاون پوهنخی ادبیات و آسیای مرکزی تا قرن دوازده ترجمه پوهنوال علی محمدزهما و ایراد سیمنازها و کنفرانسهای متعدد سودمند پرو فیسوران خارجی و استادان داخلی، بیش از پیش صورت گرفته است.

شعبات مختلف پوهنخی ادبیات :

مدت تحصیل در پوهنخی ادبیات چهار سال است، درین مدت شاگردان طور لیلیه و نهاری دروس پوهنخی را تعقیب میدارند. در حال حاضر تعداد شاگردان پوهنخی ادبیات به ۳۱۸ نفر محصل و ۱۴۲ نفر محصله بالغ می گردد. از جمله این تعداد ۱۴۵ نفر محصل و ۸۳ نفر محصله در صنف اول مشغول تحصیل اند. پوهنخی ادبیات در سال ۱۳۴۰ فیصله کرد که شاگردان صنف اول خود را بصورت عمومی و مشترک به فرا گرفتن مضامین رشته‌های مختلف مشغول بدارد. بنابراین محصلان بعد از ختم سال اول به اساس استعداد و لیاقت شان به رشته‌های دیگر تقسیم می شوند و در سالهای بعدی مضامین تخصصی شان را بررسی و مطالعه می دارند. در صنف چهارم بر علاوه تعقیب دروس، رساله‌ای را برای تثبیت درجه لیسانس خود، تحقیق، ترجمه و یا نوشته می کنند. اکنون جهت آگاهی مزید خوانندگان، شعبات مختلف پوهنخی ادبیات را جدا جدا معرفی میداریم:

۱- رشته زبان و ادبیات پشتو:

تعداد شاگردان این رشته را فعلاً (۴۱) نفر محصل و یک نفر محصله تشکیل میدهد. استادان ورزیده زبان ملی پښتو مانند: پوهاند صدیق الله ربښتین، ښاغلی عبدالشکور رشاد، پوهنمل نور احمد شاگر، ښاغلی حبیب الله تری ښاغلی محمد امان صافی، ښاغلی حبیب الله پښتون زوی، مضامین اشتقاق، لیکوالی تاریخ ادب، خوشحال پښندنه، متون، زبان شناسی، فلسفه تعلیم و تربیه، روانشناسی، تاریخ اسلام، صرف و نحو عربی، مطالعات ادبی، دستور زبان،

ممالك معظم، جغرافیه اقتصادی، جغرافیه بشری، جغرافیه فزیکي، اقليم شناسی، کارتوگرافي، توپوگرافي، جغرافیه منطقی، اصول تحقیق، فلسفه، لسان و غیره را تدریس میکنند.

محصلان صنف سوم تاریخ و جغرافیه پوهنځی ادبیات به تشریحات پوهنوال داکتر علمی استاد تاریخ اسلام پوهنځی ادبیات گوش میدهند.

شعبه ژورنالیزم:

این شعبه در سال ۱۳۴۰ به منظور تربیه ژورنالیست ها بمیان آمد و در سال ۱۳۴۳ در زمان ریاست پوهنتون دکتور حامد اولین دسته فارغان خویش را جهت پیشبرد امور مربوطه بوزارت مطبوعات معرفی داشت. مضامین این رشته را، رادیو تلویزیون، ژورنالیزم مقایسوی، اعلانات، روزنامه نگاری، وقایع روز، نگارش، صحافت، روحیات اجتماعی، فلسفه، علم سیاست، روابط بین المللی، مناسبات بین الدول، تاریخ افغانستان تاریخ قرن بیست، تاریخ اسلام، جغرافیه اقتصادی، مبادی اقتصاد، اجمال ادب

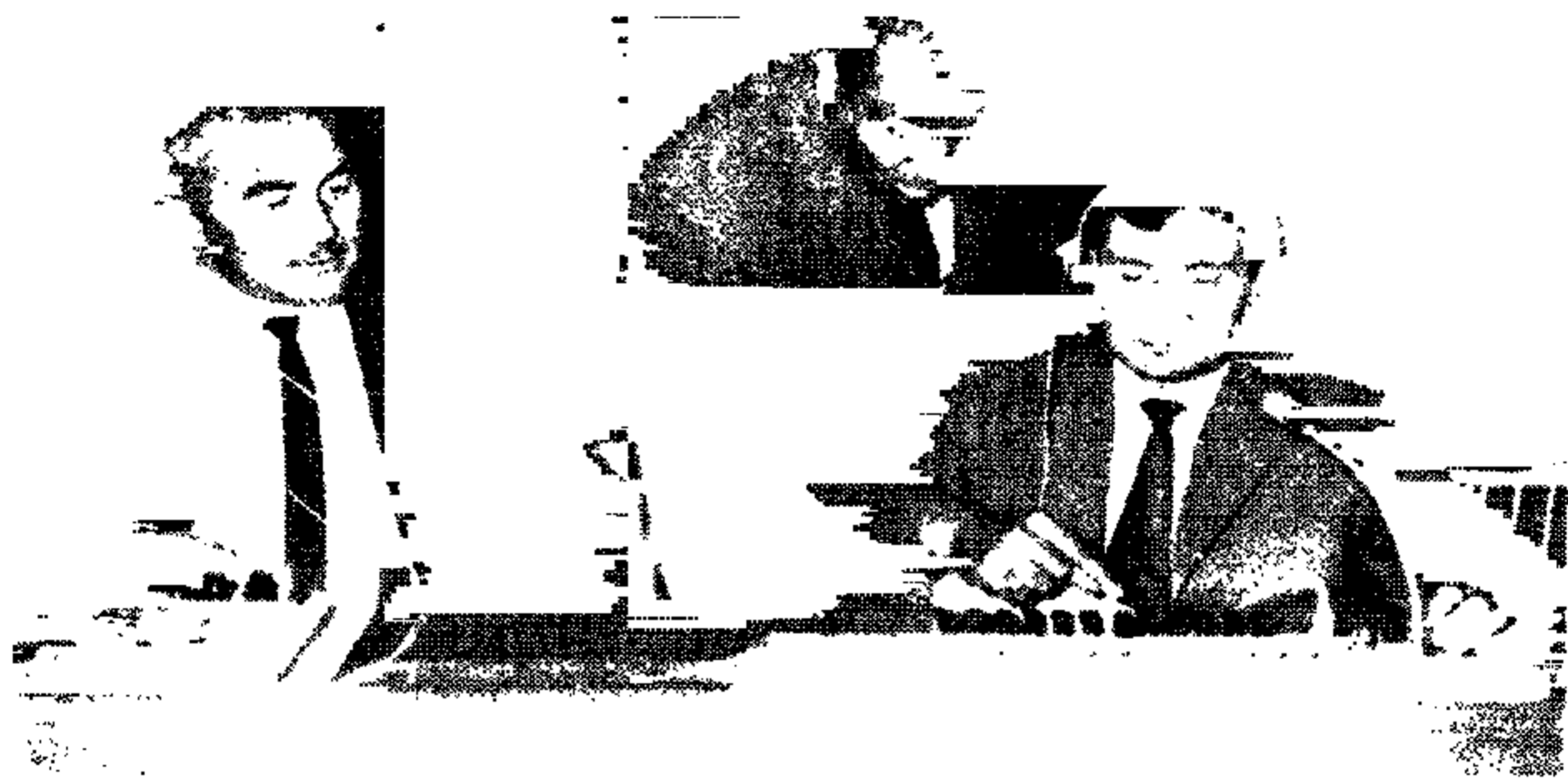
استادان مجرب زبانی مانند: پوهاند مجددی، پوهاند ملک الشعراء استاد بیتاب پوهاند اکر جاوید، پوهاند وی غلام صندر پنجشیری، پوهاند محمد نسیم نگهت سعیدی، پوهاند محمد رحیم الهام، پوهاند عالی عبدالقیرم قویم، پوهاند غلی اسدالله - بیب، پوهاند غلی الخالق وفاپی و پوهاند غلی محمد اسحق مضطرب، تدریس میکنند.

پوهاند وی غلام صندر پنجشیری به تدریس تاریخ ادبیات عرب در صنف چهارم در مشغول میباشند

تاریخ و جغرافیه:

در شعبه تاریخ و جغرافیه ۴۳ نفر محصل و ۱۸ نفر محصله درس میخوانند. استادان این شعبه عبارتند از: پوهاند اکر اعتمادی، پروفیسور میوندی، پوهاند اکر صالح، پوهاند میر حسین شاه، پوهاند اکر علمی، پوهاند اکر عابد، پوهاند عالی محمد زهما، پوهاند عالی حمید الله امین و پوهاند عالی عبدالرحمن سدید. این استادان مضامین تاریخ سیاسی، تمدن غرب، تاریخ تمدن شرق، تاریخ اسلام، تاریخ هنر، تاریخ افغانستان، تاریخ نوبسان، تاریخ ممالک مجاور، جغرافیه شهری، جغرافیه

پوهاند مجددي رئيس پوهنځي ادبيات ازجريان تدريس زبان در لابراتوار
 د پپارتمنت فرانسوي بازديد بعمل مي آورند. درين عكس ښاغلي ژيات و
 ښاغلي سليم استادان اين د پپارتمنت نيزديد ه ميشوند .

محصلان د پپارتمنت فرانسوي پوهنځي ادبيات بصورت عملي در لابراتوار
 مشغول فراگرفتن زبان فرانسوي مياشند

پنټو، اجمال ادب دري، ترجمه، تايپ و عكاسي احتوا مي كند. استادان شعبه ژورناليزم را علاوه از پوهنمل هاله و بناغلي راضي كه بصورت اختصاصي در آن تدريس ميكنند، برخي از استادان ديپارتمنت هاي ديگر اين پوهنځي از قبيل: ، پوهنوال زهما ، پوهنوال داكثر عابد و بناغلي حبيب الله تزي و عدة از اراكين برجسته وزارت مطبوعات از قبيل:

بناغلي روښان، بناغلي كلكي، بناغلي داكثر محمود حبيبي و بعضي از پروفيسران خارجي مانند بناغلي رايت و داكثر هرش تشكيل ميدهد. اين ديپارتمنت فعلاً ۵۰ نفر محصل و ۱۲ نفر محصله دارد.

پروفيسور رايت كه تحت پر و گرام فو لبر ايت باشعبه ژورناليزم پوهنځي ادبيات همكاري ميكنند، در حال تدريس ژورناليزم مقايسوي در صنف دوم ژورناليزم ديده ميشوند

۵ - شعبه لسان های خارجی :

(الف) آلمانی : در سال ۱۳۴۰ حسب صواب دید مقامات صلاحیت دار ، شعبه آلمانی در چوکات پوهنځی ادبیات بوجود آمد و در سال ۱۳۴۳ نخستین فارغان خویش را به جامعه تقدیم داشت. دیپارتمنت آلمانی غیر از تربیه متخصصان زبان و ادب آلمانی در این پوهنځی ، در تدریس لسان آلمانی برای شاگردان پوهنځی های دیگر نیز فعالیت مینماید . اکنون درین رشته دوفنر پروفیسور آلمانی و دوفنر اسیستان یعنی بناغلی محمد عیسی و بناغلی زمریالی مشغول کاراند .

(ب) رشته فرانسوی : این شعبه در سال ۱۳۴۴ عرض وجود کرد . هدف بمیان آمدن آن تربیه متخصصین زبان و ادب فرانسوی است . این شعبه فعلاً چهار فنر محصل و سه فنر محصله دارد . درین شعبه غیر از مضا مین اختصاصی شعبه مذکور جهت آگاهی از ثقافت و کلتور افغانستان ، مضمون تاریخ افغانستان ، تاریخ ادب دری ، فلسفه ، جغرافیه افغانستان و نظایر آن نیز تدریس می گردد . استادان این شعبه بعضی از پروفیسوران خارجی و داخلی میباشند . درین دیپارتمنت تدریس لسان اکثرأ بصورت عملی در لابراتوار صورت می پذیرد .

۶ - شعبه محصلان خارجی :

از آنجا بیکه افغانستان عزیز با همه ممالک جهان را بطة دوستی و سیاست بیطرفی دارد ، همه ساله بکعداد محصلان را از ممالک مختلف جهان می پذیرد و آنها را در رشته های زبان و ادب پښتو و دری چون متخصصین لایق تربیه می دارد . همچنان زمینه آشنایی فرهنگ و کلتور دیرینه این خطه باستانی را به آنان فراهم میسازد . تا حال در حدود (۹۰) فنر محصل خارجی از ممالک اضلاع متحده امریکا ، روسیه ، جمهوریت متحده عربی ، جمهوریت مردم چین ، هندوستان

|

'

'

'

'

'

|

مؤسسه زبانشناسی افغانستان با مؤسسات بین المللی زبانشناسی صرف، از نگاه چگونگی تحقیقات زبانه و لهجه های افغانستان و تهیه اطلس زبانه های این مملکت، رابطه دارد. این مؤسسه تا حال به ثبت لهجات در ۱۱۴ نقطه کشور پرداخته است

۸- مؤسسه جغرافیة:

این مؤسسه در سال (۱۳۴۰) در چوکات پژوهنخی ادبیات پدید آمد. مؤسسه جغرافیة، بطور عموم دو سر ام دارد:

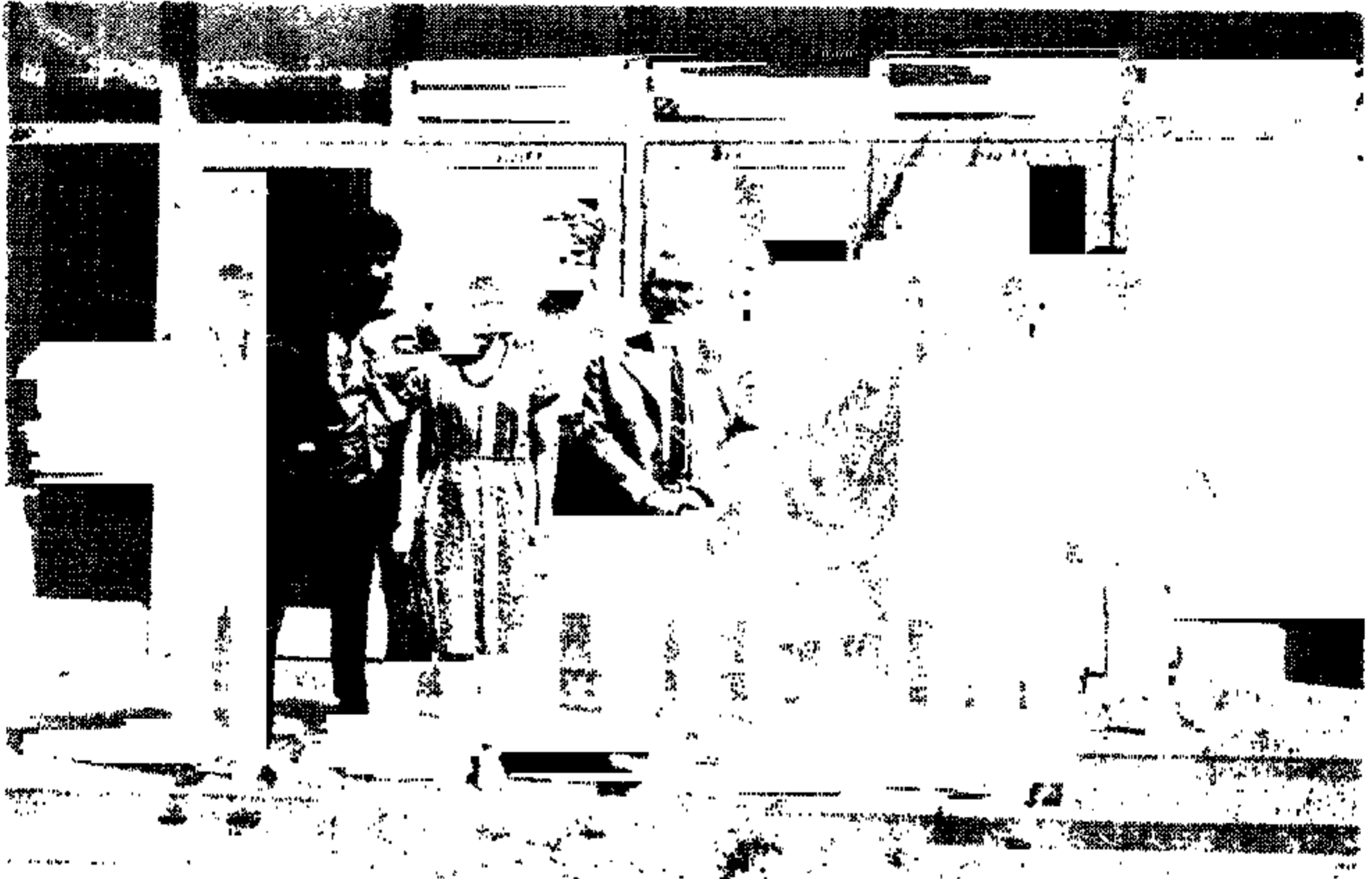
هدف اول آن را بلند بردن سویره دانش محصلان در مورد عام جغرافیة از طریق نظری تشکیل میدهد. و منظور دومی آن ایجاد فعالیت های تحقیقاتی از طریق کشیدن نقشه ها و ملاحظه نقاط مختلف است.

مؤسسه جغرافیة تا حال نقشه حوزه های کابل و بامیان را رسم و دیگر امهای اقلیمی و لایت کابل: هرات و قندهار را تکمیل نموده است. اعضای مؤسسه جغرافیة عبارت اند از: پوهنیار عارض، پوهیالی حمید الله امین و پوهیالی عبدالرحمن سلید.

بعضی از محصلان صنف اول پژوهنخی ادبیات در مؤسسه جغرافیة تحت نظر استادشان بناغلی امین اصول نقشه کشی را می آموزند.

جاپان ، و غیره از پوهنخی ادبیات در رشته های متذکره تصد یقنامه ها گرفته اند . در حال حاضر ۱۳ نفر محصل خارجی از ممالک مختلف در پوهنخی ادبیات مصروف تحصیل اند .

یکدسته از محصلان خارجی پوهنخی ادبیات با رئیس پوهنخی و بعضی از استادان شان

۷ - مؤسسه زبان شناسی :

این مؤسسه در سال ۱۳۲۹ تحت امریت پوهنمل محمد رحیم الهام در پوهنخی ادبیات افتتاح شد و فعلاً بناغلی پوهنمل نور احمد شا کر در رأس آن قرار دارد . مؤسسه زبان شناسی به منظور تحقیق و ثبت لهجه های مختلف افغانستان و ترتیب اطلس زبان های این سرزمین تشکیل شده است . اعضای شعبه مذکور عبارت اند از : پوهنمل محمد رحیم الهام ، بناغلی حبیب الله تری ، پوهیالی پالوال ، پوهیالی مجاور احمد زیار و بناغلی بایزید اشک .

پوها ندملك الشعرا استاد بيتاب	تأليف	۶- عروض و قافیه
پوهنوال مير حسين شاه	ترجمه	۷- حدود العالم
» علي محمدزهما	»	۸- مقالات اجتماعي و فلسفي
»	»	۹- سرگذشت تمدن
دا كتر علمي	»	۱۰- نور جهان و جهاننگير
پوهنمل محمد نسيم نكته سعيدي	»	۱۱- تاريخ قديم چين
»	تأليف	۱۲- متن های قديم فارسي
حسن ساپي	تأليف	۱۳- د تاريخ په باره كښي
بنا غلي مجروح	»	۱۴- د جبر او اختيار د يا لكتيك
پوهنمل محمد رحيم الهام	ترجمه	۱۵- د پښتو گرامر
پوهاند دا كتر جاويد	تأليف	۱۶- آثار برگزیده
پوهنوال مير حسين شاه	تأليف شمس الدين با مقدمه	۱۷- خلاصة المریدين
پوهنوال علي محمدزهما	ترجمه	۱۸- آسیای مرکزی تا قرن دوازده ترجمه

مدیریت نشرات:

پوهنځی ادبیات جهت اشاعه آثار گرانبهای استادان خویش که متضمن شرح و ایضاح مدنیت افغانستان است، اقدامات جدی بعمل آورده است. مدیریت نشرات این پوهنځی که اکنون توسط ښاغلی محمدحسین راضی اداره میشود، علاوه بر

پوهاند مجددی رئیس پوهنځی ادبیات به ښاغلی راضی مدیر نشرات پوهنځی راجع به طبع نشریه معرفی پوهنځی ادبیات هدایات لازمه میدهد

مجلات ادب، وژمه، جغرافیا و بلو تین جغرافیه، کتب ذیل را نیز نشر کرده است:

۱- علم تربیه	ترجمه	مرحوم هاشم شایق
۲- علم معانی	تألیف	پوهاند ملک الشعر استاد بیتاب
۳- علم بدیع	»	»
۴- علم بیان	»	»
۵- دستور زبان فارسی	»	»

بعضی از استادانیکه فعلاً در پوهنځی ادبیات

مشغول تدریس هستند

ذو تیکه د رین عکس دیده میشوند عبارتند از : قطار ایستاده (از چپ بر است) :
پوهنمل محمد نسیم نگهت سعیدی ، پوهنوال میر حسین شاه (معاون پوهنځی) ، پوهاند
غلام حسن مجیدی (رئیس پوهنځی) ، پوهاند دا کتر غلام فاروق اعمادی ،
پوهاند ملک الشعراء استاد بیتاب ، پوهندوی غلام صمد پنجشیری ، پوهنوال
دا کتر سید محمد یوسف علمی و بناغلی حبیب الله پښتون زوی .
قطار نشسته (از چپ بر است) : پوهنمل محمد رحیم الهام ، پروفیسور گلن رایت
و بناغلی محمد حسین راضی .

گزارش‌های پوهنځی ادبیات

از پروفسوران خارجی همواره دعوت بعمل می‌آید تا برای استادان و محصلان پوهنځی ادبیات کنفرانس‌هایی ایراد نمایند

بنا غلی‌متین اند دانشمند و ژورنالیست معروف دولت دوست ما ترکیه که چندی قبل برای ایراد یک سلسه کنفرانسها وارد کابل شده بودند از پوهنځی ادبیات پوهنتون کابل بازدید بعمل آورده با پوهاند مجددی رئیس پوهنځی ادبیات و بعضی از استادان آن پوهنځی ملاقات تعارفی بعمل آوردند.

وی طی اقامت مختصر خویش در کابل پیرامون منشاء ثقافت عثمانی و ترك، انكشاف و تكامل صحنه‌های تمثیل و نیا تر و انواع مشخصات رقصهای ترکی کنفرانس‌هایی در تالار آدیتوریم پوهنتون کابل نیز ایراد کردند.

بنا غلی‌متین اند که مقالات متعددی جهت معرفی ارزشهای ثقافتی و فرهنگی جامعه ترك نگاشته است، ضمن کنفرانس اخیر خود راجع به سوابق درامه نویسی و عمل پسمانی هنر تمثیل در ترکیه قدیم مطالبی شرح داده و متذکر شد که بمیان آمدن صحنه‌های تمثیل عصری و جنبشهای درامه نویسی در ترکیه امروز مرهون توجهات خاص اتاتورک مرحوم می‌باشد. موصوف طی کنفرانس خود علاوه نمود، امروز ترکیه در راه تقویت و حمایت از هنر تمثیل درامه نویسی

موسساتی را جهت تربیت و رشد استعداد های هنری که ممثل ارز شهای فرهنگی و اجتماعی هر جامعه میباشد در هر گوشه و کنار کشور ترک تاسیس نموده است

دیپلوم های چهارقر از محصلان اتحاد شوروی توزیع شد

چندی قبل بمناسبت توزیع دیپلوم های محصلان خارجی پوهنځی ادبیات محفلی در سالون آن پوهنځی دایر شده بود که در آن بناغلی دکتور عبدالصمد حامد رئیس پوهنتون کابل، پوهاند مجددی رئیس پوهنځی ادبیات، برخی از استادان آن پوهنځی و سکرتر اول سفارت جما هیرا شتر اکیه شوروی و محصلان اتحاد شوروی اشتراک ورزیده بودند.

ابتداء پوهاند مجددی رئیس پوهنځی ادبیات ضمن بیانیة مختصری مبنی بر حسن روابط فرهنگی افغانستان و اتحاد جما هیر شوروی، محصلان را به بناغلی دکتور عبدالصمد حامد رئیس پوهنتون کابل معرفی کرده از ایشان خواهش نمود که دیپلوم های محصلان را برایشان اعطا فرمایند.

بناغلی دکتور عبدالصمد حامد رئیس پوهنتون کابل کامیابی محصلان شوروی را تبریک گفته دیپلوم هارا به محصلان اعطا نمود. وی ضمن بیانیة خویش از انکشاف مزید روابط فرهنگی بین افغانستان و اتحاد جما هیر شوروی متذکر شده دوام و تکامل همچو روابط و همکاریهای علمی را آرزو کرد.

قرار معلوم تعداد محصلان شوروی که تا کنون در پوهنځی ادبیات تحصیل نموده اند به ۳۵ نفر بالغ میگردد که من جمله سال گذشته ۷ نفر آنها باخذ دیپلوم موفق شده اند.